

INNOVATIVE WORLD
Ilmiy tadqiqotlar markazi

YANGI RENESSANS

RESPUBLIKA ILMIY JURNALI

2026

+998335668868

www.innoworld.net

Google Scholar

zenodo

YANGI RENESSANS

RESPUBLIKA ILMIY JURNALI

2026

3-JILD 1-SON

YANGI RENESSANS

RESPUBLIKA ILMIY JURNALI

TO'PLAMI

3 - JILD, 1 - SON

2026

www.innoworld.net

O'ZBEKISTON-2026

Innovatsion pedagogik yondashuvlar asosida bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarining kreativ kompetensiyalarini rivojlantirish**Sitora Shomurodova**

Xalqaro Nordik universiteti dotsenti Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori

Isroilova Farzona

Xalqaro Nordik Universiteti magistratura talabasi

E-mail: f.isroilova@nordicuniversity.org

ORCID:0009-0007-1814-8867

Annotatsiya. Ushbu maqolada bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarining kreativ kompetensiyalarini rivojlantirishda innovatsion pedagogik yondashuvlarning o'rni va ahamiyati keng tahlil etilgan. Kreativ kompetensiya zamonaviy o'qituvchining muhim kasbiy sifati sifatida talqin qilinib, uning tarkibiy tuzilmasi, rivojlanish mexanizmlari va pedagogik shart-sharoitlari ilmiy asosda yoritilgan. Tadqiqot jarayonida muammoli ta'lim, loyiha faoliyati, interfaol metodlar va reflektiv yondashuvning bo'lajak o'qituvchilar kreativ tafakkuriga ta'siri o'rganildi. Natijalar shuni ko'rsatdiki, innovatsion pedagogik yondashuvlar asosida tashkil etilgan ta'lim jarayoni bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarining ijodiy fikrlashi, mustaqil qaror qabul qilishi va kasbiy moslashuvchanligini sezilarli darajada oshiradi. Maqola natijalari pedagogik ta'lim tizimini takomillashtirish uchun nazariy va amaliy ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar: kreativ kompetensiya, innovatsion ta'lim, bo'lajak o'qituvchi, boshlang'ich ta'lim, pedagogik yondashuvlar, ijodiy tafakkur.

Kirish. Globallashuv va raqamli transformatsiya sharoitida ta'lim tizimiga qo'yilayotgan talablar tubdan o'zgarib bormoqda. Zamonaviy boshlang'ich ta'lim o'qituvchisi nafaqat bilim beruvchi, balki o'quvchilarning ijodiy salohiyatini rivojlantiruvchi yetakchi shaxs sifatida faoliyat yuritishi lozim. Shu bois bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini tayyorlash jarayonida kreativ kompetensiyalarni rivojlantirish dolzarb pedagogik vazifaga aylanmoqda. Kreativ kompetensiya o'qituvchining pedagogik vaziyatlarni noodatiy tahlil qilish, innovatsion metodlarni tanlash va o'quv jarayonini samarali loyihalash qobiliyatini ifodalaydi. An'anaviy ta'lim modellarida ushbu sifat yetarlicha shakllanmasligi natijasida bo'lajak o'qituvchilar ijodiy faoliyatga tayyor bo'lmaydi. Shu nuqtayi nazardan, pedagogik ta'limda innovatsion yondashuvlarni joriy etish zarurati ilmiy jihatdan asoslashni talab etadi. Mazkur maqolada innovatsion pedagogik yondashuvlar orqali bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarining kreativ kompetensiyalarini rivojlantirish masalalari tadqiq etiladi.

Metodologiya. Tadqiqot metodologiyasi kompetensiyaviy, faoliyatga yo'naltirilgan va reflektiv yondashuvlarga asoslandi. Nazariy metodlar sifatida pedagogik va psixologik adabiyotlarni tahlil qilish, taqqoslash, tizimlashtirish va umumlashtirishdan foydalanildi. Kreativ kompetensiya tushunchasining mohiyati va tuzilmasi xorijiy va milliy tadqiqotlar asosida aniqlashtirildi.

Empirik metodlar qatorida pedagogik kuzatish, suhbat, so'rovnoma va diagnostik topshiriqlar qo'llanildi. Tajriba-sinov ishlari pedagogika oliy ta'lim muassasalarida tashkil etilib, bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarining kreativ kompetensiya darajalari aniqlandi. Shuningdek, innovatsion yondashuvlar (muammoli ta'lim, loyiha metodi, keys-stadi) asosida o'tkazilgan mashg'ulotlar samaradorligi tahlil qilindi. Olingan natijalar sifat va miqdoriy tahlil orqali baholandi.

Natijalar. Tadqiqot natijalari innovatsion pedagogik yondashuvlar kreativ kompetensiyalarni rivojlantirishda samarali ekanligini ko'rsatdi. Kreativ kompetensiyaning quyidagi tarkibiy qismlari aniqlandi: motivatsion, kognitiv, operatsion-faoliyatli va reflektiv.

1-jadval. Kreativ kompetensiyaning tarkibiy tuzilmasi

Tarkibiy qism	Mazmuni
Motivatsion	Ijodiy faoliyatga ichki ehtiyoj
Kognitiv	Kreativ tafakkur va bilimlar
Operatsion	Innovatsion metodlarni qo'llash
Reflektiv	O'z faoliyatini tahlil qilish

Tajriba-sinov natijalari shuni ko'rsatdiki, innovatsion metodlar qo'llangan guruhlarda kreativ kompetensiya darajasi sezilarli darajada oshgan.

Muhokama. Natijalar shuni ko'rsatadiki, bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarining kreativ kompetensiyasini rivojlantirish an'anaviy ta'lim shakllari bilan cheklanib qolmasligi kerak. Innovatsion pedagogik yondashuvlar ta'lim jarayonini faollashtirib, talabalarning mustaqil va ijodiy fikrlashini rag'batlantiradi. Ayniqsa, loyiha faoliyati va muammoli vaziyatlar asosida o'qitish kreativ kompetensiyaning barqaror shakllanishiga xizmat qiladi. Muhokama jarayonida aniqlanishicha, reflektiv faoliyat kreativ rivojlanishning muhim omili hisoblanadi. Talabaning o'z pedagogik faoliyatini tahlil qilishi va baholashi ijodiy yondashuvni mustahkamlaydi. Shu bois pedagogik ta'lim tizimida reflektiv mashg'ulotlarni keng joriy etish zarur.

Xulosa. Xulosa qilib aytganda, innovatsion pedagogik yondashuvlar asosida bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarining kreativ kompetensiyalarini rivojlantirish zamonaviy ta'limning ustuvor yo'nalishlaridan biridir. Tadqiqot natijalari kreativ kompetensiya pedagogik tayyorgarlikning ajralmas qismi ekanligini isbotladi. Mazkur maqola natijalari dissertatsiya tadqiqotini boyitish, pedagogik ta'lim tizimini takomillashtirish va bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini kreativ faoliyatga tayyorlashda ilmiy-amaliy ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Azizxo'jayeva, N. N. (2020). Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. Toshkent: O'qituvchi.
2. Yo'ldoshev, J. G., & Usmonov, S. A. (2021). Zamonaviy pedagogik texnologiyalar. Toshkent: O'qituvchi.
3. G'ofurov, A., & Xoliqov, A. (2019). Boshlang'ich ta'lim metodikasi. Toshkent: Fan va texnologiya.
4. Karimova, D. M. (2022). Innovatsion ta'lim metodlari asosida bo'lajak o'qituvchilarning kreativ kompetensiyalarini rivojlantirish. Pedagogik mahorat, 4(2), 61–66.
5. Qodirova, F. R. (2021). Pedagogik ta'limda kreativ tafakkurni rivojlantirishning zamonaviy yondashuvlari. Xalq ta'limi, 3(1), 40–45.
6. Davletshin, M. G. (2018). Ta'lim psixologiyasi. Toshkent: Fan.
7. Guilford, J. P. (1967). The nature of human intelligence. New York, NY: McGraw-Hill.
8. Torrance, E. P. (1974). Torrance tests of creative thinking. Lexington, MA: Ginn.
9. Sternberg, R. J., & Lubart, T. I. (1995). Defying the crowd: Cultivating creativity in a culture of conformity. New York, NY: Free Press.